

ESZKIMÓK – INUITOK

BÁR SZINTE AZ EGÉSZ VILÁG ESZKIMÓKÉNT EMLEGETI ŐKET,
A RÉGIÓ LAKÓINAK VALÓDI NEVE INUIT - EGY NÉV,
AMELY "EMBEREKET" JELENT.

Az eszkimók vagy inuitok rokon nyelvű és kultúrájú népcsoportok tagjai, akik Kelet-Szibériától Alaszkán és Kanadán át, egészen Grönlandig húzódó arktikus területeken élnek.

Ezen a hatalmas területen valaha csak gyalog, vagy kutyák húzta szánon lehetett közlekedni.

Az év minden szakában az időjárás zord, az erőforrások pedig korlátozottak.

Egyes törzsek letelepedtek, és a part mentén halászattal foglalkoznak, mások félnomád életmódot folytatva vándorolnak- a rénszarvasokat követve, megint mások pedig vadászó- gyűjtögető életmódot folytatnak. Ezek az eltérő életmódok is a nehéz körülményekhez alkalmazkodva, a túlélésért küzdve alakultak ki.

Ezért esetükben nem is beszélhetünk egységes Inuit temetkezési szokásokról.

A föld a legtöbb helyen olyan fagyott, hogy abba csak időszakosan lehet kisebb gödröt ásni. Egy olyan környezetben, ahol minden energiára szükségük van a fennmaradáshoz, nem tehetik meg a családok, hogy akár összefogva is, mély gödröt ássanak, ahogy a keresztény kultúrában ismert.

Területük fáiban nagyon szegényes, leginkább uszadékfa formájában találkoznak vele, ezért minden fadarab hatalmas értéket képvisel számukra, amit nem pazarolhatnak el halotti máglyára, ahogy például a vikingek tették. Területükön főleg zúzmók, mohák és fűfélék jelentik a növényzetet, így nem csinálhatnak a halott tiszteletére bőségesen virágokkal díszített oltárokat, ahogy a mexikói kultúrában teszik ezt manapság.

Az Inuitok úgy temetkeznek, ahogy az erőforrásaik lehetővé teszik számukra. Ha tehetik halottjaikat természetes üregekbe helyezik. Egy ilyen, 1972-ben Grönlandról előkerülő természetes sziklaüregben nyolc jól konzerválódott holttestet találtak, amit vélhetően még a 15. században helyezhettek el az üregben, és a genetikai vizsgálatok szerint szoros rokoni kapcsolat állt fent köztük. A testek függőlegesen helyezkedtek el a sírban, és a mindennapi ruházatukat viselték.

Az egyiptomi temetkezéssel ellentétben nem találtak kihelyezett ételt, gyógyfűveket, vagy ékszereket a halottak mellett. Ennek ellenére a testek mellé temetett rengeteg állati bőrből készült ruha, és mindennapi használatra szánt apróbb eszközök jelenléte arra enged következtetni, hogy a Thule kultúra emberei hittek abban, hogy ezekre a halottnak a túlvilágon is szüksége lesz.

Az ilyen tömegsírok azonban kivételesen ritkák az Inuit kultúrában. A legtöbb sírban csak 1-1 ember teste fekszik, és azok is általában a lakóépületek közelében helyezkednek el sekély gödrökben, amit a helyszínen található kövekkel fedtek le. Ezeket a sírhelyeket sem díszítették fel, és nem használtak temetőt.

Az itt megtalált, természetes úton mumifikálódott testeken jól látszik, hogy az elhunytak természetes úton távoztak.

Ez alól kivételt képez egy 4 négy éves, Down szindrómás gyermek, és egy 6 hónapos fiúcssecsemő, akiket valószínűleg élve temettek el a halott anyjuk mellé. Altató hatású gyógyszerek híján, a fagyhalál talán a leghumánusabb kényszermegoldás olyan esetben, amikor a közösség nem képes gondját viselni a betegnek, a rászoruló gyermeknek, vagy idősnek.

Innen eredhet az a mítosz is, hogy az öreg eszkimó vadász testét kirakják a jégmezőre. Ez azonban igen ritka és szélsőséges esetben történt csak meg, például éhezés esetén, és az öregek önként választották ezt a módszert.

Sok esetben a halál vándorlás vagy vadászat közben érte az Inuitokat, a holttesteket pedig a területen élő vadak: Rókák, farkasok, jegesmedvék gyorsan eltüntették. Így bár a hagyományos értelemben vett temetésre nem mindig került sor, az életben maradó családtagok a sámánisztikus kultúrára jellemzően dalokkal, versekkel, dobszó kíséretében emlékeztek meg őseikről, és a sámán gondoskodott róla, hogy az elhunyt kellő tisztelettel és nyugalommal távozzon a túlvilágra, ne zavarja meg az élőket.

A sámán "ANGAKKUQ" feladata hogy közvetítsen az emberek és a szellemek világa között, segítse a lélek túlvilágra vezetését. Az Inuit kultúrában a lélek fontos szerepet játszott a halál után is. Hitték, hogy a halottak újra megszülethetnek.

De ha a lélek nem találja meg nyughelyét akkor balszerencsét, betegségeket hozhat a falura.

Ezek a sámándalok fontos szerepet játszottak a gyászfeldolgozásában is.

Ez a halál folyamatának megfelelő spirituális lezárása náluk.

